METODICKÉ VYSVĚTLIVKY

Předkládáme široké veřejnosti pro informaci vývoj spotřeby potravin, alkoholických a nealkoholických nápojů a cigaret v tabulkovém provedení za Československou republiku od roku 1920, v členění na Československou republiku do roku 1992, Slovenskou republiku do roku 1992 a Českou republiku do roku 2006.

Údaje pro výpočet spotřeby potravin a nápojů jsou zpracovávány bilanční metodou dle následujícího schématu:

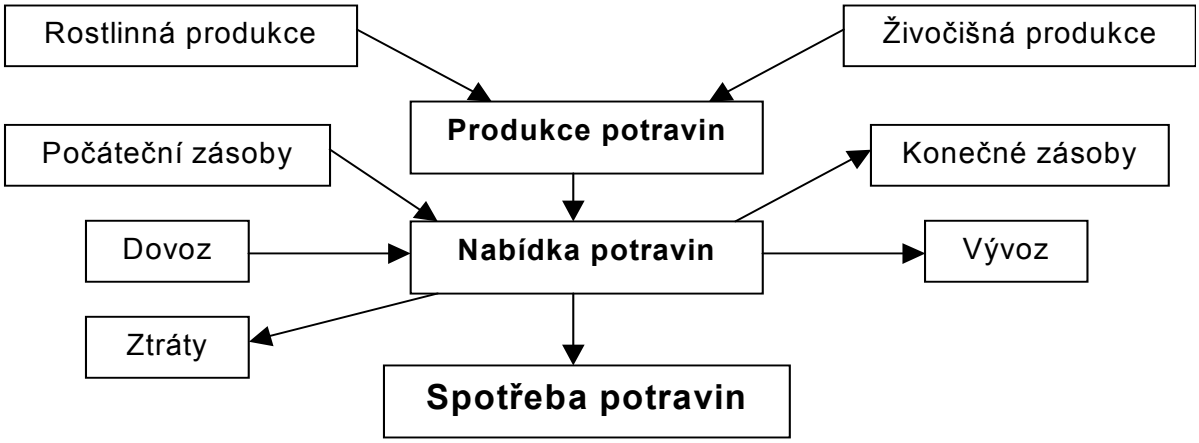

K výpočtům spotřeby potravin se využívala data o průmyslové a zemědělské výrobě, samozásobení, počátečních a konečných zásobách a dovozech a vývozech. Tyto údaje byly získávány ze statistických výkazů ČSÚ, dále od jednotlivých potravinářských svazů, Ministerstva zemědělství ČR, Státní veterinární správy, Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky a dalších organizací.

Pro statistiku spotřeby potravin neexistuje žádná závazná klasifikace – ani v ČR ani v mezinárodním měřítku (EUROSTATu). Poprvé v publikaci "Spotřeba potravin v roce 2001" změnil Český statistický úřad pro snazší orientaci uspořádání do té doby publikovaných potravinových komodit. Jednotlivé položky spotřeby potravin jsou uspořádány tak, aby se jejich členění co nejvíce přiblížilo prvním dvěma oddílům klasifikace CZ-COICOP (Klasifikace individuální spotřeby podle účelu), která byla vytvořena v rámci transformace klasifikační soustavy jako česká verze mezinárodního standardu COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose) pro zajištění mezinárodní srovnatelnosti statistických ukazatelů a je, mimo jiné, používaná také ve statistice rodinných účtů.

Přestože do roku 1992 byla metodika sběru dat použitá při výpočtech jiná než v současnosti, lze získaná data dlouhodobě srovnávat. Výjimkou je položka ovoce v hodnotě čerstvého, kam do roku 1969 byly zařazeny také ořechy a v následujících letech tvoří ořechy již vlastní položku. Od roku 1975 jsou do zeleniny v hodnotě čerstvé zařazeny melouny a od roku 1992 tvoří houby samostatnou položku. Od roku 1990 je do spotřeby ryb zahrnován i výlov ryb na udici. Od roku 1992 jsou do spotřeby cigaret započteny i cigarety doma balené.

Spotřeba jednotlivých položek u potravin, nápojů a cigaret byla propočítána jako průměr na jednoho obyvatele. Počet obyvatel je dán středním stavem obyvatelstva k 1.7. v příslušném roce. V následující tabulce jsou uvedeny střední stavy obyvatelstva v letech 1936 a 1948 až 1992 v členění na Českou republiku (ČR), Slovenskou republiku (SR) a Československou republiku (ČSR) a od roku 1993 pouze za Českou republiku.

Hodnoty maximální spotřeby jednotlivých druhů potravin jsou v tabulkách a grafech označeny červeně a naopak minimální spotřeby jsou označeny modře.

Střední stav obyvatelstva v letech 1936 a 1948 až 2006

Rok	ČR	SR	ČSR	Rok	ČR	SR	ČSR
1936	10 872 519	3 514 546	14 387 065	**1977**	10 185 668	4 849 271	15 034 939
1948	8 893 104	3 445 881	12 338 985	**1978**	10 246 692	4 891 496	15 138 188
1949	8 892 613	3 446 781	12 339 394	**1979**	10 297 999	4 939 789	15 237 788
1950	**8 925 122**	**3 463 446**	**12 388 568**	**1980**	**10 328 082**	**4 983 694**	**15 311 776**
1951	9 023 170	3 508 698	12 531 868	**1981**	10 303 343	5 016 656	15 319 999
1952	9 125 183	3 558 137	12 683 320	**1982**	10 315 122	5 054 149	15 369 271
1953	9 220 908	3 598 761	12 819 669	**1983**	10 324 429	5 090 688	15 415 117
1954	9 290 617	3 661 437	12 952 054	**1984**	10 333 020	5 126 683	15 459 303
1955	**9 365 969**	**3 726 601**	**13 092 570**	**1985**	**10 339 997**	**5 160 091**	**15 500 088**
1956	9 442 040	3 787 111	13 229 151	**1986**	10 341 815	5 192 565	15 534 380
1957	9 513 758	3 844 277	13 358 035	**1987**	10 315 065	5 222 787	15 572 852
1958	9 574 650	3 899 751	13 474 401	**1988**	10 357 923	5 250 260	15 608 183
1959	9 618 554	3 946 039	13 564 593	**1989**	10 363 833	5 275 479	15 639 312
1960	**9 659 818**	**3 994 270**	**13 654 088**	**1990**	**10 364 266**	**5 297 468**	**15 661 734**
1961	9 588 016	4 191 977	13 779 993	**1991**	10 309 200	5 289 608	15 598 808
1962	9 621 808	4 238 056	13 859 864	**1992**	10 315 098		
1963	9 668 741	4 282 865	13 951 606	**1993**	10 328 017		
1964	9 730 019	4 327 949	14 057 968	**1994**	10 336 162		
1965	**9 785 102**	**4 373 595**	**14 158 697**	**1995**	**10 330 759**		
1966	9 826 188	4 413 853	14 240 041	**1996**	10 315 353		
1967	9 854 241	4 450 880	14 305 121	**1997**	10 303 642		
1968	9 877 291	4 484 703	14 361 994	**1998**	10 294 947		
1969	9 896 695	4 518 773	14 415 468	**1999**	10 282 784		
1970	**9 805 157**	**4 528 459**	**14 333 616**	**2000**	**10 272 503**		
1971	9 830 602	4 559 341	14 389 943	**2001**	10 287 482		
1972	9 868 379	4 596 330	14 464 709	**2002**	10 200 774		
1973	9 919 519	4 640 673	14 560 192	**2003**	10 201 651		
1974	9 994 761	4 691 014	14 685 775	**2004**	10 206 923		
1975	**10 062 875**	**4 739 245**	**14 802 120**	**2005**	**10 234 092**		
1976	10 128 578	4 789 608	14 918 186	**2006**	10 266 646		